

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І.Пирогова**

Міністерство охорони здоров'я України

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ
ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
8 лютого 2023 року

Вінниця – 2023

Актуальні проблеми викладання сексуальної освіти в умовах військового часу

Сексуальна освіта є необхідною складовою розвитку на всіх етапах життя людини. Починаючи із дошкільного і шкільного віку дані питання не освітлюються в достатній мірі, точніше не висвітлюються зовсім на теренах нашої країни.

Перша зацікавленість виникає у 3х-4х річному віці, коли дитина чітко усвідомлює свою стать та приналежність до чоловічої чи жіночої субкультури. Надалі, впродовж всього життя дана позиція незмінна. Саме тому так важливо проводити просвітницьку діяльність в сфері сексуальної обізнаності, починаючи саме з дитячого віку, що і робиться в країнах Європи та в Америки ще з середини ХХ століття.

На жаль, на теренах нашої країни така просвітня діяльність відсутня взагалі, на всіх рівнях освітнього процесу, починаючи з дошкільного та завершуючи закладами вищої та післядипломної освіти. Зокрема були періоди, які включали вивчення в закладах середньої освіти різних предметів таких як валеологія, здоров'я нації та інші, та і вони ліквідовані на разі повністю. Деяку інформацію діти в змозі отримати на заняттях з біології в школі починаючи з 9-го класу, що вже запізно, адже середній вік складає 14-15 років. Золотий вік для надання та засвоєння інформації близько 10 років, коли гормональна система ще не така активна і дитина може вільно засвоїти всю надану їй інформацію. Зокрема інформацію і про контрацепцію. Таким чином дитина, підліток і молоді люди не мають жодної науково обґрунтованої, коректної інформації, адже джерелом їхніх знань служать однолітки та простори інтернету. Ті молоді люди, які мають довірливі стосунки з батьками – мають можливість отримати більше інформації. Питання лише її правильності.

Ми намагаємося виправити дану ситуацію на нашому рівні і тому на базі ВНМУ ім. М.І. Пирогова в 2021 році стартувала дисципліна «Основи сексології та сексопатології» і успішно проводилася протягом всього навчального року, показала гарні результати та значну зацікавленість серед студентів-медиків в питаннях сексуальної просвітницької діяльності. В 2022 році в нашій країні, склалися такі обставини, які перешкоджають висвітленню даних питань, хоча студенти проявляють неймовірну зацікавленість. Війна в країні не є перешкодою для отримання знань в даній галузі. Саме тому ми продовжуємо займатися вивченням сексуальної освіти та просвітницької діяльності на базі кафедри акушерства і гінекології №1 ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

Зокрема за цей час проведено анкетування та комплексне клініко-психологічне обстеження 1118 студентів 4-го та 5-го року навчання ВНМУ ім. М. І. Пирогова з використанням психологічних методик самооцінки депресії (Patient Health Questionnaire – PHQ-9), виявлення ознак вегетативних змін (тест А. М. Вейна) та тривожних розладів (*General Anxiety Disorder* - GAD-7).

Суть оцінювання полягала в тому, що студенти самостійно визначали свій стан за рядом ознак у багаторівневій шкалі. Дані опитувальники є скринінговими і використовуються для швидкої діагностики виявлення

депресії, тривожного розладу та вегетативних дисфункцій. Дослідивши ментальне здоров'я резидентів ми порівнювали їх з різними аспектами сексуального життя молодих людей і висвітлили отримані дані в друкованих роботах у видавництвах різних країн.

Лазаренко Ю.В.^{1,2}, Фомін О.О.^{1,2}, Марцинковський І.П.^{1,2}

¹ – Військово-медичний клінічний центр Центрального регіону.

² – Вінницький Національний медичний університет ім. М.І. Пирогова.

Компетентнісний підхід в реаліях сьогодення

Вступ. Зважаючи на широкомасштабне вторгнення на територію України, ведення активних бойових дій на землі, повітрі та на морі виникло проблемне питання з надання якісної та своєчасної допомоги постраждалим у воєнному конфлікті, дефіцит медичних кадрів.

Окремим нагальним питанням стала своєчасна, повноцінна підготовка лікарського та сестринського персоналу, які залучаються до надання медичної допомоги як в складі МОЗ, МОУ, МНС та МВС.

У зв'язку з військовою агресією збільшилася чисельність особового складу ЗСУ в 3-4 рази, що призвела до збільшення кількості особового складу медичної служби. Наявність великої кількості вакантних посад призвела до залучення, за мобілізацією, великої кількості молодих фахівців, інтернів 1-2 років навчання, без наявних спеціальних знань, переважна більшість яких зайняла керівні посади у військовій ланці.

МЕТА. Удосконалення підготовки лікарсько складу під час воєнних конфліктів, надзвичайних ситуацій техногенного та природнього характеру.

Враховуючи вищезначене, важливого значення в медичній освіті військових медиків набув компетентнісний підхід. Якщо протягом минулих десятиріч основний акцент робився на інформаційній складовій та практичних навичках (значно меншою мірою), зовсім мало уваги приділяли дуже важливій професійній характеристиці лікаря — формуванню усвідомленого ставлення, розвитку «м'яких» навичок, які є абсолютно необхідними як при роботі з пацієнтами, так і в командній роботі етапів медичної евакуації.

Згідно із Законом України «Про вищу освіту» компетентність — здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, знань, інформації, особистницьких якостей і переконань, цінностей, тощо. Саме поєднання знань, навичок та ставлення є основоположним для розуміння компетентнісного підходу.

Пропозиції. Приклад компетенції «Військово – польова хірургія», яку здобувають студенти-медики на магістерській програмі.

Результат навчання – надавати медичну допомогу при бойовій травмі за будь- яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, через прийняття обґрунтованого рішення на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми, — є орієнтиром для нас, який казує на те, що в процесі навчання